Ч. 48 Пятниця 1 (13) марця 1896. Рік VI.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостствах на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

З Ради державної.

Мабуть ще нїколи не інтересували ся посли в Радї державній так дуже справами рільничими як тепер. При дебатї над буджетом міністерства рільництва записало ся до голосу аж 46 послів! То щось значить! Коли-б кождий з них говорив лиш годину, а говорили всї один по другім без перерви, то засїдане мусїло би тягнути ся аж дві доби. А нехай би на одно засїданє припало по чотири години, то треба радити мало що не дві недїлї. Суть однакож посли, котрі можуть говорити і по три та більше годин без перерви. Дебата над буджетом міністерства рільництва могла би отже тягнути ся і цїлий місяць або й більше. То-ж не дивниця, що президент Палати просив послів, щоби они говорили коротко. — Мимо волї насуває ся тепер питанє, чому давнїйше не займали ся посли так ревно справами рільничими, аж тепер, коли прийшло вже до крайности?! — Але все-таки лїпше пізно, як нїколи. Тепер, хоч посли мусїли числити ся добре з часом, і говорили коротко, то всетаки наговорили дуже богато они цїкавого. — Пос. Морре своїм „телеґрафічним стилем“ показав, що можна і в короткій бесїдї наговорити дуже богато, далеко більше, як в найдовшій красноречивій бесїдї а пос. Стефанович розкрив цїкаву господарку православного фонду релїґійного на Буковинї, котра єсть не без інтересу і для Русинів; длятого хочемо подати трохи обширнїйше зміст тої бесїди:

Господарка правительственного фонду релїґійного на Буковинї.

Пос. Стефанович критикуючи господарку православного фонду релїґійного на Буковинї говорив:

„Фонд сей називає дві пяті части краю своєю власностию. Управа сего фонду єсть так зла, що він замість яко велика посїлість ґрунтова бути благословенєм для краю і людий, став ся проклятєм для Буковини. Єго посїлість складає ся з лїсів і земель. Землї пущені в посесию. (Антисеміти: Самим жидам!) То правда, але то для мене не міродайним. Менї все одно, чи християни чи жиди, коби лиш були добри ми господарями. Але то сумно, що они висисають землї, що то несовістні шпекулянти, котрі хотять удержати ся, хотять розбогатїти коштом родючої сили землї.

Адміністрация релїґійного фонду була би мала час позискати для себе порядних посесорів, господарів без взгляду на віроісповіданє, але то не стало ся, а чому? Православний фонд релїґійний уживає при своїх посесийних контрактах формулярів, взятих із якоїсь видавної і нагородженої в Нїмеччинї в сїмдесяти роках брошури. Коли-б я мому посесорови предложив до підпису такий контракт приміненнй до відносин в Нїмеччинї, то він би на него не згодив ся, хоч би я єму ще й доплачував. Посесор не в силї при розумній господарцї додержати такого контракту. А наслїдок того єсть такий, що прочі властителї ґрунтів і то як властителї більших посїлостий, так і більші господарі селяни не суть в можности держати у власнім зарядї свое господарство; не можуть видержати конкуренциї з многими посесорами релїґийного фонду, котрі господарять коштом родючої сили землї. Всю більшу посїлість, навіть більші селяньскі ґрунти, треба пускати в посесию, а наслїдки того такі, що Буковина величезними кроками зближає ся до повного винищеня землї.

Греко-православний фонд на Буковинї має просторі лїси. Адміністрация лїсів єсть зла, брутальна, пустошача. Она веде ся так само проти інтересів фонду як і проти інтересів краю. Релїґійний фонд пустошить в нечуваний спосіб край, а при тім навіть не наповняє своєї власної каси. Земля поросла найкрасшими і найбуйнїйшими лїсами на Буковинї стане з часом пустїсенька як Крас (Карст). Я розслїджуючи торік поклади руди на Буковинї оглядав богато квадратових кільометрів лїсів релїґійного фонду в кімполюнґскім повітї. Можу завірити, що я на цїлих дуже широких просторах не видів анї одного двайцятьлїтного дерева. (Голоси: Слухайте, слухайте!) Правда, що релїґійний фонд має просторі частини знаменитих лїсів. Але як їх вихіснове ся? Заключають ся контракти вирубу; замість, щоби фонд релїґійний в тих контрактах забезпечив собі доходи, доводять они до страшно запутаних процесів, і остаточно нема анї дерева, анї гроший за дерево. В 1891 р. зробив фонд релїґийний таку угоду з великим промисловцем бар. Александром Поппером. Нїхто чей не погадає, що я хочу тут бути адвокатом Поппера. Я не маю з ним нїяких інтересів і не стою навіть в товариській звязи. Бар. Поппер предложив відносини того контракту в меморияли до попередного управи-

---

29)

БЕН ГУР.

ОПОВІДАНЄ З ЧАСІВ ХРИСТОВИХ.

ЛЮДВИКА ВОЛЛЕСА.

(Дальше.)

Глава вісїмнайцята.

Палату по тамтім боцї ріки, а майже напроти Сімонїдесового дому виставив, кажуть, славний Епіфаній. Був то радше лиш величезний будинок, а не того рода, о якім би нинї говорило ся, що він збудований в клясичнім стилю. А вже-таки було в нїм все, чого вимагала вигода, ба навіть і вбиток. Мур, що ішов вздовж берегів доокола цїлого острова, забезпечував єго і від напору води і від нападу неприятеля. Той мур, казали, причиною тому, що в палатї годї мешкати. Для леґата [1]) була збудована инша резиденция, понизше сьвятинї Юпітера, на західнім спадї гори Сульпіюс. Але були й такі, котрі казали, що то не правда, мов би в тій палатї нездорово було мешкати, і що резиденцию перенесено до нової палати лиш задля більшої безпечности. Було в тім щось і правди, а між иншим і то, що палата на острові мусїла заєдно бути готова для ужитку кождого консуля, вожда, короля, або якого небудь високого достойника, що приїзджав в гостину до Антиохії, і там визначувано єму помешканє.

А що нас обходить лиш одна часть того старого будинку, то лишаємо до волї уяві читателя перейти ся пісдя вподоби по огородах, купелях, сьвітлицях і цїлім рядї комнат, в котрих би таки можна заблудити, аж до тих хаток на криши, та приглянути ся цїлій величавости дому, котрий навіть в найбільше збитковім містї Всходу викликував дивовижу своїм богатством.

Але зайдім тимчасом до комнати, котру нинї названо би сальоном. Була то дуже простора комната, а поміст в нїй виложений був марморовими плитами.

Сьвітло заходило туди знадворку барвними вікнами в стели, в котрих замість скла були камінні плитки. Стеля спочивала на велитах, подібних до Атляса [2]), котрі дїлили стїни на кілька відділів. Пристїнок дуже штучної роботи представляв арабески в барвах синїй, зеленїй, пурпуровій і золотій. Попід стїни ішов диван з індийского шовку і кашмірскої вовни. Прочу знадобу становили столи і стільцї дивного виду, різблені після єгипетских взірців. Із стелї звисало пять пауків на ланцухах, по одному в кождім кутї, а один по серединї. Они піддержували піраміди горіючих лямп і осьвічували навіть демонічні лиця Атлясових фіґур та круті окраси пристїнка. Коло столів — сидячи, стоячи або ходячи неспокійно від одного до другого — знаходило ся около сто осіб, котрим хоч на хвильку мусимо придивити ся.

Всї ще молоді; декотрі з них ледви що вийшли з віку хлопців; всї очевидно дїти Італії, по найбільшій части Римляни. Всї говорять чисто по латинї, а кождий з них має на собі уживану у великій столици над Тибром, домашну одїж, именно туніку з короткими рукавами і короткими полами, котра то одежина дуже догідна в антиохійскім підсоню, а особливо відповідає духотї в сальонї. На диванї лежать порозкидані тоґи і верхна одїж, декотрі з них обшиті визначно пурпурою. Дехто навіть і дрімає, уложившись як небудь — чи то від спеки парного дня, чи Бакхус звалив їх з ніг, о то не питаймо.

Спокійну гутірку перебиває часом голосний сьмíх, часом несуть ся оклики гніву або радости, але все то заглушує калатанє гранками — товариство забавляє ся грою у варцаби і гранки. Хто-ж членами того товариства?

— Добрий Флявіє! — відзиваєсь один грач і держить свою гранку в пальцях. — Видиш онту верхну одїж — тоту просто нас на диванї. Новісенька, ледви що куплена; а нараменна пряжка на нїй широка на долоню.

— І що з того? — відповів Флявій, не спускаючи очий в гри. — Я вже не одну таку

[1]) Леґат, — значить „посланник“. Леґатами звали ся у Римлян або заступники намістників, або ґенерали, котрим цїсарі віддавали адміністрацию і головну команду войска в якійсь провінциї.

[2]) Атляс, півбожок, велит, що після віри Греків і Римлян двигав небо на своїх плечах, батько Плеяд (громада звізд: „квочка).

теля міністерства рільництва. Коли лиш сотна часть з того, що стоїть в тім мемориялї, правдою, то спосіб, в який фонд релїґійний адмінїструє свої ліси, єсть просто непростимий! До контракту єсть долучена картоґрафічна знимка предмету. Отже при передачи показало ся, що то, що нарисоване на карті, зовсім не згоджує ся з тереном. Де були нарисовані нові зруби, були старі ліси, де був нарисований пралїс, там була толока; де була нарисована дорога, там був потік; словом дирекция дібр не знала навіть, що продає.

Фонд релїґійний на Буковинї має цїнні поклади мінералів. При будові митрополичої палати уживано пишного мармору і иншого цїнного каміня з Карпат. Вірменьскі гроби, котрим сотки лїт, украшені нагробниками з ґраніту, котрий добувано також в буковиньских Карпатах. Завдяки лихій адмінїстрациї фонду релїґійного есть сей материял як для промислу будівельно-технїчного так і для артистичного неприступний. Через то, що фонд ті богатства не експльоатує, кривдить сам себе. Промисл артистичний, котрий який був на Буковинї вже перед сотками лїт, зруйновано і убито. Тисячам а тисячам пильних рук можна би дати роботу, коли-б експльоатовано ті цїнні скарби природи.

Не лїпше стоїть дїло і з експльоатацією вапняка, який знаходить ся в посїданю фонду. Вапно випалює ся все ще в такий самий простий спосіб, як випалювало ся перед сотками лїт. В послїдних роках побудовано в Галичинї і на Буковинї сотки кільометрів зелїзниць. Виставлено множество касарень. В Чернівцях переведено недавно каналїзацию і побудовано водопроводи. За сотки тисячів спроваджено цементу з Німеччини, підчас коли величезні поклади цементу на Буковинї лежать облогом.

Найгірше стоїть дїло з покладами руди на Буковинї. То просто не дасть ся оправдати, що адмінїстрация фонду релїґійного на сїм поли робить. Нехайже міністер рільництва вплине в інтересі краю, в інтересі самого фонду вплине на то, щоби раз зірвано з бюрократичною, з перестарілою адмінїстрацией, щоби рента ґрунтова в цїлім краю а тим самим і рента фонду піднесла ся, щоби промисл і торговля розцвили ся знову, щоби Буковина могла знову культивувати ся і европеізувати ся. Коли міністер рільництва возьме ся до сю роботу, тогди щезне та пропасть, яка дїлить нинї всхід Долитавщини від заходу, пропасть, яку вирівнати єсть обовязком правительства. Ми маємо не лиш нести культуру на найдальший Всхід, ми мусимо передовсїм культивувати наш власний Всхід, чого доси не було. Коли ґр. Ледебур схоче взяти ся до тої роботи на Буковинї, тогди всї Буковинцї в один голос скажуть: Ґр. Ледебур доказав дїла!

Перегляд полїтичний.

В комісиї виборчій вела ся вчера дискусия над місцем вибору і цензусом. Пос. ґр. Фалькенгайн поставив при §. 86 внесене, щоби при виборах в якімсь краю, де будуть заведені безпосередні вибори з куриї сїльскої, була кожда місцевість місцем вибору для куриї сїльскої і нової куриї виборчої. — Пос. Рус поставив внесене, щоби ті округи виборчі, котрі складають ся з міст і повітів судових, подїлити на менші округи і в кождім установити місце вибору. Внесеня сї принято.

Парламент італїяньский скликаний на слїдуючий второк. Правительство має предложити проект закона призволяючий нові видатки на похід до Африки, але без накладаня нових податків. — О скілько доси видко, що в цїлій Італії єсть охота вести війну дальше. — Ґарібальдиєць Фаццарі оголосив в ґазеті Fanfulla письмо, в котрім каже, що з ріжних сторін краю дістав множество письм, в котрих зголошують ся до него люди на охотників до Африки; він має надію, що до місяця збере 60 000 охотників.

З Константинополя доносять до анґлійских ґазет, що в Албанії від міста Берату аж до Янїни вибухла ворохобня. Войско вислане зі Скодару против ворохобників, мусїло вернути назад, бо число ворохобників дуже велике.

Новинки.

Львів дня 12 марця 1896.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншими на засїданю з дня 9 с. м.: 1) Затвердити вибір Йосифа Сковроньского, управителя мужескої школи в Бучачи, на представителя учительства до ц. к. окружної Ради шкільної в Бучачи; 2) іменувати учителями народних шкіл: Сав. Яворовску старшою учителькою 5-клясової школи женьскої в Надвірній, Мар. Блотницку молодшою учителькою 5-кл. школи женьскої в Снятинї, Ник. Лободича старшим учителем 4-кл. школи в Берездівцях, Йос. Фоґельзанґ учителькою народної школи в Хотилюби, Ант. Райфа старшим учителем 4-кл. школи в Нароли місточку; 3) приймити до відомости справоздане ц. к. краєвих інспекторів шкільних з люстрациї ґімназий в Сяноцї і в Бродах.

— **Ц. к. Дирекция руху зелїзниць державних** оповіщує, що догеперішна назва стациї Острів при шляху Ярослав-Сокаль буде змінена з днем 1 мая 1896 на „Острів коло Сокаля“.

— **З львівскої аепархії.** Презенти одержали оо. Лев. Курманович на Запитів, Конст. Целевич на Розточки, Як. Зробек на Вертелку, Лука Яримович на Кореличі, Юст. Сухоровский на Заболотцї і Юл. Левицкий на Пеняки. — Совітником і референтом митрополичої консисториї іменований о. Мих. Мриц, віцеректор духовної семинариї. — Завідатель болехівского деканата о. Йос. Грабовеньский парох Писова іменований дїйстним деканом болехівским і одержав крилошаньскі відзнаки, а о. Ілар. Герасимович парох Кривого іменований другим місто деканом скалатским.

— **Загальні збори філїї товариства „Про-**

видів. Може бути, що она не стара, але й не нова. Отже що з того?

— Нїчо! Але я би єї дарував тому, хто би менї показав такого чоловіка, що все знає.

— Хахаха! Такого можеш і дешевше дістати. Можу тобі ось тут межи тими, що з обшитою пурпурою, показати кількох, котрі згодили би ся на то. Та бо грай!

— От і виграв!

— Дїйстно? — На Юпітера! — Може нї? — А преці! — Що-ж ти на то? Ще раз?

— Нехай і так!

— А кілько ставиш?

— Один сестерц!

Оба записали собі щось на своїх табличках, а коли відтак впорядковували свої гранки, звернув Флявій знову на повисшу замітку свого приятеля.

— Кажеш, такого чоловіка, що все знає? На Геркулеса, тогди не треба би й оракулів [3]). На що-ж тобі такого чоловіка?

— Аби менї відповів на одно питане, а тогди я би єму — кленусь Юпітером! — горло підрізав.

— На яке питане?

— Щоби менї сказав годину — нї, мінуту, коли Максентий завтра приїде.

— А то удало ся — зловив тебе! — На що-ж тобі тої мінути?

— Хиба-ж ти нїколи не стояв з відкритою головою на сирийскім сонци, на тій греблі, до котрої він має причалити? Огонь Вести [4]) так не пече! Коли-б менї умирати, то хиба в Римі. — Але, на богів, ти зловив мене, Флявіє, я програв! От то примховате щастє!

— Ще раз?

— Треба відограти свої сестерци!

— Нехай і так буде!

І грали знову дальше. Коли вже стало свитати і білий день заглянув крізь вікна в стели, а сьвітло лямп ставало блїдше, сидїли они все ще коло стола і грали. Они, як і більша часть товариства належали до войскової дружини консуля та чекали на єго приїзд, а тимчасом забавляли ся.

Підчас згаданої розмови увійшло якесь инше товариство і не звернувши зразу на себе нїчиєї уваги, сїло собі коло середного стола. По тих людях видко було, що они вертали з якогось пира. Дехто з них ледви держав ся на ногах. Проводир мав на голові вінець, знак, що він предсїдателем, коли не тим, що устроював пир. Вино не зробило на него нїякого иншого впливу, як хиба лиш той, що ще збільшило хорошість єго римского лиця. Він задер голову гордо до гори, губи і лице єго були червоні, а очи аж сьвітили ся. З самосьвідомостию, як би де на сценї в театрі, пустив ся він до стола і робив там безвзглядно місце для себе і своїх товаришів. Коли наконець станув і повів очима по товаристві, обернули ся всї грачі до него і повитали єго голосним окликом:

— Месаля, Месаля!

Ті, що були дальше, почули то та стали й собі кликати. В одній хвили розійшли ся громадки, перестали грати і збігли ся на середину салї. Месаля приняв ті ознаки почести якощось такого, що само собою розуміє ся, і забирав ся зараз показати, длячого так всї єго люблять.

— На твоє здоровле, мій друже Друзусе — сказав він до найблизшого, що сидїв коло него. — Позич менї на хвильку своєї таблички.

Той подав єму войскову табличку. Месаля глянув на списані на нїй заклади і кинув єму єї назад.

— Нїчо, лиш самі денари [5]), монети візників і різників! – сказав і усьміхнув ся легковажно. — На пяну Семелю [6]), куди зайшов би Рим, як би Цезар не спав цїлими ночами і чекав, чи не кине єму Фортуна який дїдівский денар в жменю!

Друзус почервонів ся аж по самі уха, але ті, що стояли коло него, закричали єго відповідь окликами:

— Месаля, Месаля!

— Мужі знад Тибру! — говорив Месаля дальше, взявши від когось із стоячих коло него судинку з гранками; — кому боги дають найбільше щастя? Римлянинови! Хто надає народам закони? Римлянин? Хто завоював мечем сьвіт?

Одушевлена гурма вихопила єму з уст відповідь і крикнула в один голос:

— Римлянин, Римлянин!

— А преці.... а преці — він замовк тут на хвилю, щоби їх розцїкавити — а преці єсть хтось ще лїпший від найлїпшого Римлянина!

Він замовк і кивнув гордо головою. Коли нїхто не відповідав, говорив він дальше:

— Чуєте? Єсть хтось ще лїпший від найлїпшого Римлянина!

— Геркулес! — крикнув один.

— Бахус! — відозвав ся другий.

— Юпітер, Юпітер! — кричали всї разом.

— Нї, межи людьми! — говорив їм Месаля на розум.

— То кажи, хто, кажи! — стали они допоминати ся.

— Та й скажу! — відозвав ся він, коли трохи притихло. — Той хто до совершеньства Риму додав совершеньство Всходу; той, що побідоносному Заходови подає всхідну штуку, щоби умів уживати своєї побіди.

— На Аполлона! То хиба тим найлїпшим знову Римлянин!

Всї розсьміяли ся, а вслїд за тим роздали ся грімкі оплески, знак, що всї годили ся з поглядами Месалї.

— На Всходї — говорив він дальше — не маємо богів, лиш вино, жінки та щастє, длятого нашим покликом як в сенатї так і на війні: Хто зважить ся на то, що я! А найвідповіднїйший той поклик для того, хто шукає найлїпшого, а не злякає ся найгіршого.

---

[3]) Оракул = ворожба. Оракулами називано не лиш саму ворожбу із всїляких знаків, але також і місця, де ворожено. Славні оракули були н. пр. в Дельфі (устні) і в Додонї (з шуму листя сьвятих дубів).

[4]) Веста — богиня огнища домашного. В єї сьвятини удержували єї сьвященослужительки, непорочні дівицї, звані Вестальками, вічний огонь.

[5]) Срібна монета римска; мала около 30 до 40 крейцарів. Денар мав 4 сестерци.

[6]) Семеля, донька Кадмоса, з котрою любив ся найстарший божок Зевес або Юпітер.

сьвіти“ в Рогатині відбули ся дня 10 н. ст. марта с. р. при участи около 400 членів. На зборах явив ся яко відпоручник головного виділу адвокат др. Кость Левицкий. Зборам проводив голова філії о. декан Йосиф Макогоньский. До нового виділу філіяльного вибрано: о. Йосифа Макогоньского, о. Стефана Городецкого, о. Йосифа Яворского, о. Івана Маркевича, о. Льва Залужного, о. Павла Кудрика і ч. Гната Гривнака, а на заступників виділових: о Дмитра Розлуцкого, о. Андрія Пеленьского і ч. Антона Воробця. По виборі виділу наступили популярні виклади: о. Андрія Пеленьского з Кнігинич „про значінє торговлї безрогами“ і дра Костя Левицкого „про спілки господарскі“. По закінченю зборів відбуло ся льосованє 54 премій господарских.

— **Ярмарок середопістний в Тернополи** зачав ся дня 11 марта с. р. і буде тревати сім днїв.

— **Процес о обманьство** розпочав ся вчера перед судиями присяжних у Львові против Якова Валящика родом з Канева, 36-лїтного, вітця 4 дїтий і против Станислава Журека, родом з Щепанова, також 36-лїтного. Акт обжалованя так оповідає про ту справу: Яків Валящик продав 1890 р. свою реальність в Поршнї Іванови Журекови, але задержав еї на дальше в аренді. По продажи пересьвідчив ся, що можна би було взяти за неї висшу цїну купна, отже предложив Іванови Журекови, що відкупить від него назад реальність, а коли той на то не пристав, постановив на нїм пімстити ся. І так зробив. Дізнавши ся, що Іван Журек не вніс поданя, аби его заінтабульовано за властителя тої реальности, скористав з того і продав еї другий раз, а то половину Станиславови Журекови, а другу половину Петрови Козярскому. За обі половини дістав від них 2400 зр. Оба нові властителі внесли зараз поданє о інтабуляцию, а суд повітовий в Щирци вписав їх в книги яко правних властителїв реальности. Покривджений Ів. Журек довідав ся о тім і зробив карне донесенє против Валящика, а коли в слїдстві показало ся, що Станислав Журек був з ним в змові розширено обжалованє і против него. Станислав Журек випирає ся рішучо всякої вини, а Валящик признає ся до неї отверто, однако не хоче сказати, де суть гроші; каже що не памятає, на що їх видав. Але всї познаки вказують майже певне на те, що він їх має сховані. Засуд в тій справі буде виданий нинї вечером.

— **Великі бурі** з снїгом навістили сими днями альпейскі краї. У Відни буря так лютила ся, що по улицях поперевертали ся під напором вітру і мокрого снїгу тяжкі на 50 сотнарів зелїзні стовпи телеграфічні. Так само лютила ся буря в Тироли, Сольногороді і Стирії. Богато рік повиливало і в многих місцях була перервана комунікация. На другий день по бури була у Відни пречудна весняна погода.

— **Торговців людским товаром** викрито в Бучачи. Мордко Анґерман, шинкар, разом з своєю дочкою і кількома кумпанами висилали дївчата за границю, за що діставали значну винагороду. Сими днями дістав Ангерман 280 зр. з Румунії, здаєть ся, за людский товар, але заки відобрав з почти, жандармерия арештувала его і его дочку. Слїдство в тій справі веде судия др. Найман.

— **Торг на діти.** Один англійский дневникар попав на гадку устроїти торговлю дїтьми. Торговля істнує вже кілька місяців і тїшить ся загальним признанєм. Цїлию торговлї єсть доставлювати дїти тим людям, котрі потратили свої дїти або їх не мали, а хотїли би приймити дитину за свою. Торг відбуває ся в той спосіб: Згаданий дневникар одержує завідомленя від родичів, котрі не хотять або не можуть виховувати своїх дїтий, відтак провірює кожде таке оголошенє і оповіщує спис дїтий в своїй тижневій часописи. Люди, що хотять взяти хлопця або дївчину на вихованє переглядають спис і вибирають, що для них відповідає, повідомлюючи о тім дневникаря. Тоді оглядає він вибрані дїти і коли они покажуть ся пригідними в огляду фізичного і морального зводить родичів дїтий з тими людьми, котрі хотять взяти від них дїти і звичайно згода наступає дуже скоро. Така торговля дїтьми має велике значінє для Льондона, бо в тім містї живуть сотки тисячів дїтий в найбільшій нуждї та без нїякого виховання. Цїла їх школа — то улиця і з них виходить в пізнїйшім житю найбільше злочинців.

— **Послїдний потомок.** З Парижа доносять, що в місті Клермон-Ферран помер дня 23 лютого с. р. князь де ля Тур д'Оверн з Булїону послїдний потомок колишнього єрусалимского короля Ґотфріда з Булїону. Покійник, 87-лїтний старець, був за часів цїсаря Наполеона III. майором при кирасиерах. На нїм вигасла славна за часів хрестоносних походів княжа родина.

— **Померли:** Гуґо Затей, директор школи реальної в Кракові, в 51-ім році житя; — др. Феликс Шляхтовский, бувший довголїтний президент міста Кракова, в Ржохові під Мельцем.

Господарство, промисл і торговля.

— **Східниця.** Ц. к. міністерство торговлї дозволило, щоби курс акций східницкого товариства нафтового міг бути нотований на урядових біржевих виказах. Отже минувшої суботи появили ся перший раз акції того товариства на біржи віденьскій і нотовано їх курс на урядовій цедулї біржевій. Курс акций, о номінальній вартости 500 корон, нотовано 760—800 к. Після приписів біржевих, заряд акцийного товариства мусів видати проспект з датами фінансовими дотичного товариства. Товариство засновано з капіталом 6 мілїонів корон, видано 12.000 акций проданих за цїлу номінальну вартість по 500 корон за штуку. Спілка закупила Східницю від банку анґльо-австрийского з всїми приналежностями і нафтовими теренами, а також права аренди, виставлені на імя Щепановского. За те все заплатила спілка 2·8 міл. зр. Дрогобицкий суд довершив судової таксациї цїлого маєтку спілки, а оцїнив его на 8·48 міл. зр. З кінцем 1895 р. отворено 78 закопів, а видали они через цїлий рік 397.901 сотнарів метричних ропи. В сїчни мин. року добуто лиш 10.741 сотн. м., але ся скількість постепенно збільшала ся, так, що в грудни добувано вже 87.859 сотн. м. Білянс за 1895 р. по відчисленю видатків в квоті 146.000 зр. виказує 25 прц. чистого доходу від капіталу 2 мілїонів зр. Рада надзираюча складає ся: з презеса Ельбоґена, заступника презеса Щепановского і членів кн. Любомирскої, Давида Фанґа, Кона, Моравеця і Цїліха. Між тими членами ради надзираючої єсть трех урядників банку анґльо-австрийского.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 12 марця. В комісиї рільничій розпочала ся ґенеральна дебата над проєктом о фахових спілках хлїборобских.

Ментона 12 марця. Приїхав тут кн. Уельский. Вчера перед полуднем відбуло ся на кораблі „Мірамаре“ друге снїданє, в котрім взяли участь Їх Вел. Цїсар і Цїсарева австрийскі, кн. Уельский і цїсарева Евгенія.

Зальцбурґ 12 марця. В кількох місцевостях повінь наробила величезної шкоди. Дороги і зелїзниці вода позривала.

Льондон 12 марця. З Каїру наспіла тут вість, що Осман Дїґма, каліф дервішів вирушив з великим войском до Касалї.

Голос его став свобідний і довірочний.

— У великій скрини, там на горі в цитадели, маю доброї монети пять талентів [7]). Ось тут квіт на то!

Він виймив якийсь перґаміновий звиток із-за пазухи та кинув его на стіл, а коли відтак зробило ся дуже тихо і всї на него дивили ся та слухали его слів, говорив він дальше:

— Тота сума мірою того, кілько можу поставити; хто поставить таку саму суму? Мовчите; за велика для вас сума? Ну, то спущу один талент! Як то, ще нїхто не ставить? Ну, то спущу один талент! Як то, ще нїхто не ставить? Ну, то граймо раз о три таленти! Лиш о три — нехай о два — нїхто не хоче грати? Ну, то бодай о один, на честь тої ріки, над котрою я родив ся! Рим на Всході против Риму на Заході! Варварский Оронтес против сьвятого Тибру!

Сказавши то потряс судинкою з гранками.

— Оронтес против Тибру! — повторив він ще раз.

— Нїхто не рушив ся. Він кинув судинку на стілї усьміхаючись взяв назад свій квіт.

— Хахаха! На Юпітера в Олїмпі! Тепер вже знаю, чого ви прийшли до Антіохії: шукати щастя або бодай его поправити. Чуєш, Цециле!

— Я тут, Месальо! — відозвав ся той поза ним. — Я тут!

— Іди та принеси вина і чарки! Коли наші краяни тут не мають мошонок, то чей мають горла. Гони! — А обернувшись до Друзуса сказав: Не бери менї того за зле! Я хотів лиш зробити пробу з потомками Риму. Ходи! — Він взяв судинку і став весело калатати в нїй гранками. — Ну, попробуй свого щастя; скажи яку небудь суму!

Друзус не міг оперти ся тому приманливому запрошеню!

— На нїмфи, нехай! — сказав він. — Буду грати з тобою — о денар!

Якийсь молодець, що виглядав ще як хлопець, стояв коло стола і придивляв ся. Месаля звернув ся нараз до него і спитав: А ти що за один?

Хлопець відступив ся.

— Та я не хотів, щоби ти тут не стояв! У мужчин такий звичай, що записують всяку дрібницю. Менї треба писаря; може ти станеш у мене за него?

Хлопець виймив свою табличку і готов був записувати.

— Зажди ще, Месальо, зажди! — відозвав ся Друзус. — Хоч то й не добрий знак, коли спиняє ся гру якимсь питанем, але я щось собі нагадав і мушу тебе спитати.

— Я тимчасом переверну судинку і накрию нею гранки. Так — ну, кажи!

Месаля зробив, як сказав, держав судинку міцно над гранками. Друзус спитав:

— Чи видів ти коли якогось Квінта Арріюса?

— Того дуумвіра?

— Нї, его сина!

— Я не знав, що він мав сина.

— Ну, то нїчого не значить — сказав Друзус; — я хотів лиш сказати, що Кастор і Поллюкс не подібнїйші до себе, як той Арріюс до тебе.

Всї, що то чули, притакнули єму.

— Таки направду! — відозвались они. — Такі самі очи, таке саме лице, як у него!

— Також щось говорите! — відозвав ся хтось на то легковажно. — Месаля Римлянин, а Арріюс жид.

— Правду кажеш — потвердив другий — він жид.

(Дальше буде).

[7]) **Талентом звала ся скількість срібних (пізнїйше і золотих) гроший на вагу. Талент важив около 26 до 37 кільограмів. Один талент мав 6000 денарів або около 3000 зр. золотом.**

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.